

Nooit meer W E G

Van ver lijkt het een boerderij in het land van Maas en Waal. Van dichtbij is het een modern familiehuus. Of hoe een schuur 2.0 met binnenplaats aanhaakt bij het groene dijklandschap.

TEKST JACK MEIJERS FOTO'S KAAATJE VERSCHOREN STYLING ROB JANSEN

Boven de halfopen binnenplaats (ontwerp van Studio Kap + Berk) komt de stalen dakconstructie goed tot haar recht. De typologie van de schuur vroeg om stoere materialen, zoals staal, zink (op het dak) en **horizontale planken van onbehandeld larikshout, die de buitengevels een grafisch, chaletachtig voorkomen geven** (Gras Gevelproducten). **De groenaanleg vormt de overgang tussen binnen en buiten** (Wijnhoven Hoveniers). Op de achtergrond potten met vijgen- en olijvenbomen van Atelier Vierkant.

De buitengevels op de binnenplaats zijn een eerbetoon aan de baksteenfabrieken die hier vroeger langs de rivier lagen. De ongelijke, lokaal gebakken handvormstenen komen uit een kolengestookte steenoven in de buurt (Steenfabriek Vogelensangh). De betonnen buitentafels en buitenkeuken (ontwerp van Studio Kap + Berk, uitvoering door DC Design Beton) zijn ter plekke gestort.

Via een royaal zitraam (ontwerp Studio Kap + Berk) staat de woonkamer in verbinding met buiten; markiezen temperen het licht (Rutolux). Bank 'Madison' van Linteloo, fauteuil 'Hidde' van Label, ronde bijzettafel 'Turning', 'Socket' lamp en vaas 'Troll' van Menu.

Ook aan de andere zijde biedt de zithoek uitzicht op het omringende akkerland. Salontafel van Keijser & Co, hanglamp 'Whistle' van Brokis, kandelaar 'Carry On' van New Duivendrecht.

De hoogteverschillen zorgen voor interessante zichtlijnen en verbindingen tussen de ruimtes. Vanuit de keuken en de eetkamer leidt een trap naar de eerste verdieping. De keuken met Gaggenau-apparatuur is op maat gemaakt; erboven: hanglampen 'Shadows' van Brokis en spotverlichting 'Pluxo' van Wever & Ducreé. De open haard (rechts) is net als de buitenmuren gemetseld met ongelijke handvormstenen (Vogelensangh). Eettafel 'Maas' in de eetkamer is een ontwerp van Studio Kap + Berk, errond: stoelen 'About a Chair' van Hay, erboven: hanglampen 'Gregg' van Foscarini.

› Bij helder weer lukt het. “Dan zie je in de verte nog net het puntje van de Sint-Stevenskerk opduiken.” Nijmegen is om de hoek, maar in het Land van Maas en Waal (n.v.d.r.: landelijk rivierengebied in de provincie Gelderland tussen de rivieren Maas en Waal), is het stadsgedruis ver weg. “De ligging gaf de doorslag”, vertelt bewoner Jet Bongers. De royale achtertuin mondt uit in een forse waterplas en wordt aan de achterkant begrensd door de Waaldijk. Op een perceel “van ongeveer zeven hectare” lieten ze een gloednieuw huis bouwen dat zich perfect voegt naar het traditionele oeverwallenlandschap. “Wandelaars denken vaak in eerste instantie dat dit een werkzaam boerenbedrijf is.” Niet zo verwonderlijk, want voor de tekening van het riante woonhuis liet architect Pieter Oosterhout zich inspireren door het archetype van de grote, laattwintigste-eeuwse veeschuur. Een van de eisen in het bestemmingsplan was dat de nieuwbouw niet zou vloeken met het omringende landschap. De opdracht was vrij, maar tegelijkertijd begrensd. Jet: “Ontwerp een huis dat het gevoel geeft dat je nooit meer op vakantie hoeft en in het groen leeft.”

MEESTERPROEF

De ligging van het perceel gaf de doorslag. Er was genoeg ruimte om in te zetten op een eigentijds familie-huis in een landelijke omgeving. De woning is op verschillende niveaus ontworpen. Een deel van de totale wooninhoud (160 m²) ligt halfverdiept, andere stukken op maaiveld, halfverhoogd of op de verdieping. Jet: “Overall vormde een open contact met het landschap de leidraad.” Behalve de vorm ontleende de architect ook de materiaalkeuze aan de typologie van de boerenschuur. Jet: “Als je hiervoor kiest, mag het niet te gepolijst en te clean worden. We hebben gewerkt met sobere, robuuste materialen die op een natuurlijke manier verouderen.” De stalen kapconstructie wordt niet weggemoffeld, maar is juist prominent aanwezig: overal in huis en boven de binnenplaats. Horizontale planken van onbehandeld larijshout geven de buitengevels een grafisch, chaletachtig voorkomen. Op het dak is gepateneerd zink gebruikt, als speelse verwijzing naar de ooit zo populaire golfplaten. Jet: “De hoge schoorstenen en de buitengevels op de binnenplaats zijn een eerbetoon aan de baksteenfabrieken die hier vroeger langs de rivier lagen. Wat lag meer voor de hand dan te kiezen voor lokaal gebakken handvormsteen? De ongelijke bakstenen komen uit een kolengestookte steenoven hier in de buurt. Een uitdaging en een meesterproef voor de metselaars, dat wel.” Opvallende buitentroef is de

riante, half overdekte binnenplaats aan de voorkant. De stalen kapconstructie staat in open verbinding met de buitenlucht. “Sommige mensen vragen of het dak dicht kan als bij een voetbalstadion...”

BINNEN = BUITEN

De verbinding tussen binnen en buiten is soms letterlijk. Zo loopt de schoorsteen aan de achterkant door aan de binnenkant van het huis. Ook interieurarchitecten Marjolein Kap en Mijntje van den Berk van Studio Kap + Berk leverden een bijdrage aan de invulling van de binnenplaats en de balans tussen binnen en buiten. Eikenhouten wanden in de woonkamer zijn een subtiele hint naar de larijshouten buitengevels. De binnenruimtes zijn verdeeld over een souterrain (met bar, zitjes en werkruintes), de begane grond (met woonkamer, keuken en eethoek), en een verdieping met twee niveaoverschillen (met slaapkamers, badkamers en zithoeken). De hoogteverschillen zorgen voor interessante zichtlijnen en verbindingen tussen de ruimtes. Al hebben de interieurarchitecten het aantal aanvankelijke hoogteverschillen wel verminderd. Trappen en opstapjes creëren een logische routing, die soms iets kasteelachtigs heeft. Enkele ramen hebben zelfs een verdiepte schuine constructie, als de schietgaten in oude vestingwerken. Jet: “De interieuraanpak moest vooral een praktische leef- en werkomgeving creëren. Met een neutrale basis, die niet snel verveelt. No-nonsense, comfortabel en met een nonchalante knipoog.” In de keuken wordt nog wel op gas gekookt, maar bijna honderd zonnepanelen (“niet op het dak hoor, we hebben vierkante meters genoeg”), driedubbel glas, een warmtepomp en een eigen waterbuffer minimaliseren de ecologische voetafdruk en de energierekening. Jet: “Als je ergens neerstrijkt, doe je dat in principe met de intentie dat je er nooit meer weg wilt. De bouw heeft bijna twee jaar geduurd, was intensief en niet zonder hordes. Tegelijkertijd was het voor iedereen, van de architect en de interieurarchitecten tot de metselaars en installateurs, een uitdaging om vast te houden aan de oorspronkelijke opzet. Al lijkt het soms aantrekkelijk om concessies te doen: we hebben er zo weinig mogelijk aan toegegeven.” Het resultaat is een comfortabel schuurhuis, dat opgaat in het schilderachtige dijklandschap. Een actueel gebouw, dat zonder dat het nostalgisch wordt, zich laat inspireren door een boerenbouwstijl. Jet: “Of wij hier ooit nog weggaan? Elk seizoen en elk moment van de dag heeft op deze plek andere verrassingen in petto. Dat zegt voldoende.”

oosterhoutarchitecten.nl, kapenberk.nl

Overall vormt
een open contact
met het landschap
de leidraad

HIERNAAST De betonnen trap verbindt de begane grond met de eerste verdieping, waar de slaapkamers, badkamers en zithoeken liggen. De trap rechts leidt naar het souterrain, waar zich o.m. werkruintes bevinden. Op de tussenverdieping: hanglampen 'Aim' van Flos en 'Gregg' van Foscarini en loungefauteuils 'Zoe' van Verzelloni.

Doorkijk naar de slaapkamers op de eerste verdieping. De wenteltrap rechts leidt naar het souterrain en de tweede verdieping. **HIERNAAST** De zwarte stalen balk zorgt voor een speels, grafisch effect in de lounge ruimte op de tussenverdieping.

Grijs-, wit- en zwarttinten bepalen de badkamersfeer. Ligbad door Studio Kap + Berk, kranen en handdoekbeugel van Jee-O, wandtegels 'Scenes' van Mosa.
HIERNAAST Onder de stalen kap in de ouderlijke slaapkamer staat een op maat gemaakt bed. Lichtspotje van Delta Light.

“Elk seizoen heeft deze plek andere verrassingen in petto”

Onder het maaiveld, op souterrainhoogte, is plek voor een beschermt terras. De plek kijkt een warme uitstraling dankzij de lariks betimmering en de grassen en bloemen op de zittrap. De dakrand vouwt zich deels om een hoog venster heen. Betonnen trap DC Design Beton, stoelen 'Nora' en bijzettafel 'Lily' van Max&Luuk, zitzakken 'Dotty' van Roelf Living.

De binnenplaats met metalen kapconstructie verbindt binnen met buiten.